

SNAS

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA

Karľoveská 63, P. O. Box 74, 840 00 Bratislava 4

Politika

PL-27

POLITIKA SNAS NA AKREDITÁCIU ORGANIZÁTOROV SKÚŠOK SPÔSOBILOSTI

Schválil: **Mgr. Martin Senčák**
riaditeľ

Účinnosť od: 14.09.2018	Vydanie: 2 Aktualizácia: 0	Označenie RD: PL-02
-----------------------------------	---	-------------------------------

ÚČEL:

Tento predpis určuje politiku SNAS na akreditáciu organizátorov skúšok spôsobilosti.

Poznámka: V kontexte tejto politiky sa pod pojmom skúšky spôsobilosti rozumejú všetky medzilaboratórne porovnania zamerané na hodnotenie výsledkov porovnaní z hľadiska spôsobilosti zúčastneného orgánu posudzovania zhody.

Spracoval: **RNDr. Lívia Kijovská, PhD.**

Dátum spracovania: **14.09.2018**

Preskúmal: **Ing. Karol Richter, CSc.**

Nadobudnutím účinnosti tejto PL-27 končí účinnosť PL-27 zo dňa 28.11.2016.

Účinnosť od: 14.09.2018	Vydanie: 2 Aktualizácia: 0	Označenie RD: PL-02
-----------------------------------	---	-------------------------------

1 ÚVOD

- 1.1 Skúšky spôsobilosti (PT) prostredníctvom medzilaboratórnych porovnaní sú využívané orgánmi posudzovania zhody (CAB) v rámci systému zabezpečenia kvality ako dôkaz spôsobilosti v danej oblasti činnosti a tiež ako dôkaz porovnateľnosti vlastných výsledkov s výsledkami iných orgánov posudzovania zhody. V špecifických prípadoch sú využívané aj ako jeden z možných prostriedkov zabezpečenia nadväznosti výsledkov meraní, skúšok a kalibrácií.
- 1.2 V relevantných prípadoch SNAS využíva programy PT v procese posudzovania kompetentnosti CAB vykonávať odborné činnosti, pre ktoré je požadovaná alebo udelená akreditácia. Výsledky PT sú významným prvkom dopĺňujúcim celkový obraz o výkonnosti orgánu posudzovania zhody.
- 1.3 Tam, kde to zodpovedá typu odbornej činnosti, posudzovatelia SNAS majú za povinnosť pri každom type posudzovania preveriť výsledky skúšok spôsobilosti, ktorých sa CAB v predchádzajúcom období zúčastnil. Akceptovateľné sú prednostne výsledky od akreditovaných organizátorov PT a po náležitom preskúmaní taktiež výsledky od ostatných organizátorov, eventuálne výsledky vzájomných porovnaní medzi CAB.

2 POLITIKA

- 2.1 Pri posudzovaní subjektov na území Slovenskej republiky a v zahraničí, usilujúcich sa o získanie akreditácie v oblasti organizácie skúšok spôsobilosti SNAS vo všeobecnosti posudzuje plnenie požiadaviek normy ISO/IEC 17043 „Conformity assessment - General requirements for proficiency testing“ a príslušných dokumentov týkajúcich sa predmetnej oblasti akreditácie vydaných SNAS.
- 2.2 Tam, kde je to vhodné a potrebné, pri posudzovaní kompetentnosti organizovať skúšky spôsobilosti sa berú do úvahy aj požiadavky a odporúčania relevantných noriem, dokumentov alebo smerníc, ako napríklad ISO 13528 „Statistical Methods for Use in Proficiency Testing by Interlaboratory Comparisons“ a ďalšie dokumenty týkajúce sa napríklad zabezpečenia nadväznosti meraní a iných odborných činností súvisiacich s organizovaním PT.
- 2.3 SNAS dôsledne dbá na to, aby žiadateľ o akreditáciu v oblasti skúšok spôsobilosti spĺňal požiadavky na princípy nestrannosti, otvorenosti, objektívnosti a nediskriminatívnosti ako aj vyhýbania sa konfliktu záujmov (ILAC P-13). Politika a postupy žiadateľa musia zahŕňať všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť jeho kompetentnosť, nestrannosť a integritu (vlastnícke vzťahy a záujmy, organizačné aspekty, rozhodovacie postupy, finančné záležitosti, personál a pod.).
- 2.4 SNAS akredituje organizátorov PT, ktorí majú akreditované laboratóriá, alebo ktorí majú neakreditované laboratóriá, alebo laboratóriá nemajú, alebo laboratórne služby si

Účinnosť od: 14.09.2018	Vydanie: 2 Aktualizácia: 0	Označenie RD: PL-02
-----------------------------------	---	-------------------------------

zabezpečujú subdodávateľsky. V prípade, že organizátor má neakreditované laboratóriá alebo laboratórne služby obstaráva v subdodávke, je povinný zabezpečiť a mať o tom dôkazy, že sú splnené relevantné požiadavky normy ISO/IEC 17025. V prípade všetkých vyššie spomenutých alternatív musí organizátor zabezpečiť, že laboratóriá plnia okrem požiadaviek normy ISO/IEC 17025 aj špecifické požiadavky organizátora pre potreby skúšok spôsobilosti, teda relevantné požiadavky normy ISO/IEC 17043, ktoré sa týkajú laboratórných činností.

- 2.5 CAB ktorý sa podieľa na organizácii skúšok spôsobilosti sa ich môže zúčastniť, pričom hodnotenia jeho výsledkov sú akceptovateľné len za predpokladu, že neboli ovplyvnené jeho účasťou na príprave PT, o čom musí mať príslušný CAB alebo organizátor k dispozícii dôkazy.
- 2.6 Akreditáciu v oblasti organizátorov skúšok spôsobilosti SNAS udeľuje len subjektom, ktoré už organizujú alebo organizovali konkrétne porovnania tohto typu o čom musia predložiť dôkazy vo forme dokumentovaných postupov, v súlade s ktorými skúšky boli organizované a vo forme záznamov a správ z minimálne dvoch uskutočnených aktivít v tejto oblasti alebo po jednom z každej oblasti, o akreditáciu ktorých žiada (jednotlivé položky špecifikácie činnosti/rozsahu akreditácie). Akreditácia sa udeľuje len pre oblasti, v ktorých tieto programy už boli realizované.
- 2.7 U organizátorov, ktorí sú už akreditovaní v inej oblasti akreditácie sa posudzuje kompetentnosť podľa požiadaviek ISO/IEC 17043, pričom sa berú do úvahy aj výsledky posúdenia systémových prvkov z iných oblastí akreditácie.
- 2.8 SNAS udeľuje akreditáciu organizátorovi PT na 5 rokov. Interval vykonania dohľadov sú podľa MSA-04. V prípade potreby možno v období medzi dvoma reakreditáciami vykonať viac ako 2 dohľady.
- 2.9 Počas dohľadov SNAS vždy preveruje plnenie požiadaviek na interné audity a preskúmanie manažmentom a ďalšie relevantné skutočnosti, o ktorých bol upovedomený pred alebo počas dohľadu. Ďalej sa preverujú záznamy z realizovaných PT, prednostne za obdobie od posledného vykonaného posúdenia na mieste u organizátora.
- 2.10 Počas platnosti akreditácie organizátor musí realizovať počas jedného akreditačného cyklu minimálne 2 PT a pri viacerých oblastiach pôsobnosti (položkách rozsahu akreditácie) minimálne 1 PT v konkrétnej oblasti organizácie skúšok spôsobilosti.
- 2.11 Existencia akreditovaných organizátorov skúšok spôsobilosti nie je prekážkou toho, aby SNAS mohol organizovať výkonnostné audity (measurement audits) alebo bilaterálne skúšky s cieľom:
- hodnotenia CAB pred udelením akreditácie
 - dohľadu nad udržiavaním spôsobilosti akreditovaných CAB

Výkonnostné audity alebo bilaterálne skúšky sa organizujú najmä počas výkonu posudzovania na mieste a to predovšetkým v oblastiach, v ktorých nie sú dostupné

Účinnosť od: 14.09.2018	Vydanie: 2 Aktualizácia: 0	Označenie RD: PL-02
-----------------------------------	---	-------------------------------

oficiálne organizované PT alebo v prípade akejkoľvek potreby preveriť týmto spôsobom spôsobilosť výkonu odborných činností CAB. Porovnania takéhoto typu sa organizujú na nekomerčnom základe a nenahrádzajú účasť CAB v oficiálne organizovaných PT.

3 SÚVISIACA DOKUMENTÁCIA

ISO/IEC 17011:	Všeobecné požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody
ISO/IEC 17043:	Conformity assessment - General requirements for proficiency testing.
ILAC P13:	Použitie normy ISO/IEC 17011 na akreditáciu organizátorov skúšok spôsobilosti
MSA-04:	Postup pri akreditácii

Účinnosť od: 14.09.2018	Vydanie: 2 Aktualizácia: 0	Označenie RD: PL-02
-----------------------------------	---	-------------------------------